625/01

Den 3. december 2001 blev i sag nr. 54.770:

xxxx xxxxxxxxx xxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxx xxx xxxxxxxx
xxxx xxxxxxx

mod

Danica Pension
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har livsforsikring i Danica Pension, klager ved sin advokat over selskabets afvisning af at yde forsikringsdækning for perioden 1/6 1995 til 17/9 1998.

Klageren pådrog sig en knæskade i april 1993, og havde som følge heraf været sygemeldt fra den 17/8 1993.

Tvisten vedrører selskabet afvisning af at yde dækning i perioden fra 1/6 1995 og frem til 17/9 1998.

Efter at have konstateret, at der ikke mere var tale om midlertidig uarbejdsdygtighed, har selskabet fra juni 1995 vurderet klagerens generelle arbejdsevne. Selskabet stoppede således udbetalingen af ydelser og præmiefritagelse, idet man fandt, at klagerens generelle erhvervsevne ikke var nedsat med mindst 2/3.

I skrivelse af 1/2 1995 fra selskabet til klageren hedder det bl.a.: "Danicas lægekonsulent har igen vurderet speciallægeerklæringen fra overlæge A.B. Han udtaler, at da det kun drejer sig om ledbåndsskade i det ene knæ, er Deres ledbåndsskade moderat. Jævnfør forsikringsbetingelserne kan Danica gøre fortsat udbetaling betinget af, at De bliver tilkendt en offentlig førtidspension, der svarer til, at Deres erhvervsevne er nedsat

med mindst 1/2 på grund af helbredsmæssige forhold. Danicas lægekonsulent mener ikke, at De vil kunne få tilkendt en sådan førtidspension."

Af speciallægeerklæring af 19/6 1995 fremgår bl.a.: "Ved ambulant kontrol d. 24.03.95 gik det stadig ikke for godt. Der var knagen og bragen i knæet. Der blev taget mål til 4-punkts ACL-bandage til varigt brug. Han skulle fortsætte optræningen. Ved undersøgelsen dags dato oplyser J.C.C. [klageren], at han stadig går til optræning af venstre ben. Han startede på et knæhold, men allerede efter første gang begyndte han at få individuel træning. Han går til behandling mandag, onsdag og fredag. Han ved ikke hvor længe han skal fortsætte. Der er blevet taget mål til en bandage til venstre knæ, men han har endnu ikke fået bandagen. Han mener, at han skal bruge bandagen konstant når han står og går. Han bruger forhøjelse i højre sko som såler lagt inden i skoen. Han skulle bruge 2 cm's forhøjelse, men der er kun plads til 2 såler og han mener, at det svarer til 1 cm's forhøjelse. Han angiver, at der konstant er smerter og uro i venstre knæ. Smerterne lokaliseret mest udtalt i laterale del af knæet. Smerterne forværres meget når han står og går. Knæet knager og brager da og der kan også komme store skrald med smertejag. Han føler knæet ustabilt. Han skal hele tiden passe på, hvad han går med venstre ben. Han halter meget. Han bruger ikke stok. Han kan kun gå på trapper ved at sætte højre ben op eller ned på næste trin og så sætte venstre fod til højre. Han kan ikke sidde på hug eller kravle på knæene. Han synes ikke, at venstre knæ hæver, men venstre underben hæver regelmæssigt i løbet af dagen og svinder om natten. Om aftenen sidder han med venstre ben opad. Hvis han skal gå eller stå får han smerter i højre lår og i ryggen, men disse smerter forsvinder igen når han hviler. Han har fået sygedagpenge efter ulykken. Han havde ved ulykken et fritidslandbrug, men hovedindtægten havde han ved at arbejde som alt-mulig-mand inden for landbruget. Han har ikke planer for fremtiden, men som tilstanden er kan han ikke arbejde. Han venter på, hvor god effekten af optræningen skal blive. ... **Resumé og konklusion** 45-årig landmand og alt-mulig-mand, som ved arbejdsulykke d. 27.04.93 fik et kvietøjer omkring højre ben, blev trukket omkuld og slæbt mens han prøvede at bremse med venstre ben. Primært havde han smerter i ryg, nakke og hoved. Han søgte læge herfor, men fik ikke speciel behandling. I juli/august 1993 begyndte han at få smerter i venstre knæ mens smerterne i ryggen, nakken og hovedet aftog. Han angiver, at der ikke var noget nyt traume på dette tidspunkt, men der er dog i journalen anført, at han skulle have haft et

traume i juni/juli 1993. Han fik venstre knæ artroskopet på F. Sygehus d. 15.10.93. Der fandtes læsion af mediale menisk og den løse del blev fjernet. Han fortsatte med at have gener fra venstre knæ med smerter og usikkerhedsfornemmelse. D. 14.09.94 gjordes igen arthroscopia genus sin. Der fandtes total ruptur af forreste korsbånd. Tilstanden blev ikke bedre og 01.03.95 gjordes igen artroskopi af venstre knæ. Rupturen af forreste korsbånd genfandtes og der blev fjernet rester heraf. Der fandtes flap tear læsion af laterale menisk og den løse del blev fjernet. Endelig var der bruskforandringer af artrosekarakter. Han behandles fortsat med optræning og venter på at få knæbandage. Han er sygemeldt. Ved undersøgelsen klager han over smerter og uro, knækken og knagen, ustabilitets fornemmelse og halten. **Hvad de direkte spørgsmål angår:** Jeg vil skønne, at arbejdsevnen fra skadens opståen og fremdeles er under 33%. Det er usikkert, hvornår arbejdet kan genoptages, skønsvis omkring 01.11.95. Indtil da synes jeg han må betragtes som arbejdsudygtig og dagpengeberettiget."

I skrivelse af 14/9 1995 fra selskabet til klageren hedder det bl.a.: "Skadeanmeldelsen, lægeattesten og speciallægeerklæringen fra overlæge K.T. har været forelagt Danicas lægekonsulent. Han fastholder vores tidligere vurdering om, at Deres arbejdsevne er nedsat med mindre end 1/2. De har derfor ikke ret til præmiefritagelse og udbetaling ved tab af arbejdsevne efter den 1. juni 1995. Det er en betingelse for den fortsatte ret til præmiefritagelse og udbetaling ved tab af arbejdsevne, at Deres generelle arbejdsevne er nedsat til 1/3 eller mindre af den fulde arbejdsevne. Det svarer til, at De bliver tilkendt mellemste eller højeste førtidspension fra det offentlige. Hvis De bliver tilkendt forhøjet almindelig førtidspension, som svarer til, at Deres generelle arbejdsevne er nedsat med halvdelen, kan De få halv udbetaling ved tab af arbejdsevne, og der vil ikke længere være præmiefritagelse på forsikringen. Præmiebetalingen skal genoptages pr. 1. juni 1995."

I skrivelse af 14/12 1995 fra selskabet til klagerens advokat hedder det bl.a.: "I mit brev af 14. september 1995 til J.C.C. har jeg oplyst, at yderligere præmiefritagelse og udbetaling ved tab af arbejdsevne er betinget af, at forsikrede bliver tilkendt en offentlig førtidspension. Danicas lægekonsulent mener ikke, at J.C.C. vil kunne få tilkendt en sådan førtidspension."

Af speciallæge erklæring af 2/2 1996 fremgår bl.a.: "**AKTUELLE. ...** Pga. uændrede gener fra knæet ved kontrol den 23. juni og 29. september 1995, blev der den 1. november 1995 foretaget MR-scanning af knæet. Man fandt dér at forreste korsbånd manglede, følger efter resektion af indvendige menisk og let reduceret bruskhøjde udvendigt på knæskallen, og således i overensstemmelse med de sidste artroskopifund. Ved sidste kontrol den 12. januar 1996, var der fortsat svære problemer i form af instabilitet og smerter i knæet, og der fandtes indikation for rekonstruktion af forreste korsbånd. Undersøgte blev skrevet på venteliste til dette. Undersøgte føler at tilstanden har været uændret siden ulykken i 1993. ... **ARBEJDS- OG SOCIALE FORHOLD. ...** Undersøgte har i 12 år drevet et fritidslandburg, hvor han aktuelt har 12 kreaturer. Han dyrker desuden planteavl. ... Undersøgte bor alene. Klarer bedriften selv, med hjælp fra sin gamle far og venner og bekendte. ... **KONKLUSION. ...** Der er planlagt rekonstruktion af forreste korsbånd i venstre knæ, som må forventes at bedre stabiliteten i knæet, men der vil formentlig bestå nogen grad af smerter i knæet. Efter mit skøn er undersøgte aktuelle arbejdsevne nu og efter ulykkestidspunktet nedsat til 1/3. Det må forventes, at arbejdsevnen også fremover - efter operation - er delvis nedsat, og at undersøgt bør undgå et knæbelastende arbejde. Der må også påregnes øget risiko for slidgigtsudvikling i knæet. En endelig vurdering af undersøgtes arbejdsevne og genoptagelse af arbejde kan først afgøres omkring et halvt år efter operationen."

I skrivelse af 13/12 2000 fra klagerens advokat til nævnet hedder det bl.a.: "Danica ophørte med udbetaling og præmiefritagelse i perioden 1. juni 1995 og indtil 17. september 1998, idet selskabet fandt, at min klients generelle arbejdsevne ikke var nedsat med mindst 2/3. ... Min klient har gennem hele hændelsesforløbet været ude af stand til at genoptage sit arbejde. Ved uheldet i 1993 blev korsbåndet i venstre knæ beskadiget, og det har lige siden været forsøgt at forbedre hans tilstand dog uden held. Min klients arbejdsevne har ikke været forandret siden uheldet og indtil d.d., idet han i hele perioden har været meget gangbesværet og med smerter i knæet. Min klient har været opereret adskillige gange dog uden held, og min klient finder således det uberettiget, at Danica i perioden 1. juni 1995 og indtil 17. september 1998 har nægtet udbetaling og præmiefritagelse. Der er på intet tidspunkt fra 1993 sket en forbedring af min klients helbredstilstand, og hans arbejdsevne har således været den samme."

Af skrivelse af 3/1 2001 fra selskabet til nævnet fremgår: "Da vi standsede bevillingen af præmiefritagelse og udbetaling ved tab af arbejdsevne i juni 1995, var det på baggrund af en vurdering af J.C.C.'s arbejdsevne i ethvert erhverv. På baggrund af de lægelige oplysninger vi modtog i oktober 1994, vurderede Danica Pensions lægekonsulent, at J.C.C.'s arbejdsevne såvel i eget erhverv som i ethvert erhverv ikke var nedsat til halvdelen eller derunder. Som begrundelse for vurderingen udtalte lægekonsulenten, at der var tale om en ledbåndsskade i det ene knæ, og at denne skade var moderat. I vores brev af den 1. februar 1995 har vi herefter meddelt J.C.C., at vi i henhold til forsikringsbetingelserne kan gøre den fortsatte bevilling betinget af, at han bliver tilkendt en offentlig førtidspension, som svarer til, at arbejdsevnen er nedsat med mindst halvdelen. ... I den efterfølgende periode er sagen således behandlet efter reglerne om varigt tab af arbejdsevne, og vurderingen af arbejdsevnen er foretaget på baggrund af J.C.C.'s arbejdsevne i ethvert erhverv. Bevillingen er atter genoptaget med virkning fra den 17. september 1998, fordi J.C.C. blev opereret igen på dette tidspunkt. Denne bevilling er igen et udtryk for, at vi anerkender, at J.C.C. er uarbejdsdygtig i ethvert erhverv i forbindelse med de operationer, han efterfølgende har været igennem. Det er altså ikke ensbetydende med, at han også vil være berettiget til bevilling af præmiefritagelse og udbetaling ved tab af arbejdsevne i den foregående periode. Afslutningsvis skal vi anføre, at krav om bevilling af præmiefritagelse og udbetaling ved tab af arbejdsevne for perioden før den 1. januar 1998 er forældet efter 2 års reglen i Forsikringsaftalelovens § 29."

Forsikringsbetingelserne indeholder bl.a. følgende bestemmelser: "**Dækning, når det gælder tab af arbejdsevne/voksne ...** Forsikringen giver ret til udbetaling, hvis forsikrede mister evnen til at tjene penge ved egen arbejdsindsats. Tab af arbejdsevne foreligger, når forsikrede ikke længere er i stand til at tjene - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt arbejdsdygtige personer med tilsvarende uddannelse og alder. Hvis arbejdsevnen nedsættes til 1/3 eller mindre af den fulde arbejdsevne, udbetales hele forsikringsydelsen. Størrelsen af forsikringsydelsen fremgår af policen. Nedsættes arbejdsevnen til mellem 1/2 og 1/3, udbetales halvdelen af forsikringsydelsen. ... Baltica kan gøre fortsat udbetaling betinget af, at forsikrede tilkendes offentlig førtidspension (invalidepension). Størrelsen af denne skal svare til en nedsættelse af arbejdsevnen alene på grund af helbredsmæssige forhold til 1/3 eller mindre, respektive til mellem 1/2

og 1/3. ... **6. Præmiens betaling m.m. ...** ***bortfald af præmiebetaling*** ... Forsikringstageren fritages for præmiebetalingen, hvis forsikredes evne til at erhverve en arbejdsindtægt som følge af sygdom eller ulykkestilfælde nedsættes til 1/3 eller mindre af den arbejdsevne - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - der er normal for personer af samme alder og uddannelse i samme egn. Fritagelsen gælder fra den dag, nedsættelsen af arbejdsevnen til 1/3 eller mindre har varet i 3 måneder uden afbrydelse. ... Baltica kan gøre fortsat ret til præmiefritagelse betinget af, at forsikrede tilkendes offentlig førtidspension (invalidepension) af en størrelse, der svarer til en nedsættelse af arbejdsevnen til 1/3 eller mindre."

Nævnet udtaler:
Ud fra de lægelige oplysninger i sagen finder nævnet, at det kan lægges til grund, at klagerens erhvervsevne også i perioden 1/6 1995 til 17/9 1998 var nedsat til 1/3 eller derunder.

Klageren indbragte først den 13/12 2000 selskabets afslag på ydelser for den pågældende periode for nævnet. Nævnet finder herefter, at der må gives selskabet medhold i, at klagerens krav på ydelser og præmiefritagelse for perioden forud for den 1/1 1998 er forældet efter den 2-årige forældelsesfrist i forsikringsaftalelovens § 29.

Herefter

b e s t e m m e s :

Selskabet, Danica Pension, skal betale fuld erhvervsevnetabserstatning og yde præmiefritagelse for perioden 1/1 1998 til 17/9 1998 med tillæg af renter efter forsikringsaftalelovens § 24.

Marianne Højgaard Pedersen